

**ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ
УКРАЇНКИ**

ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

Кафедра хореографії

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

ІСТОРІЯ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА

підготовки Бакалавра

спеціальності 024 Хореографія

освітньо-професійної програми Хореографія

Луцьк – 2022

Силабус нормативного освітнього компонента «ІСТОРІЯ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА» підготовки бакалавра, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 024 Хореографія, за освітньо-професійною програмою Хореографія.

Розробник:

Косаковська Леся Петрівна, доцент, кандидат мистецтвознавства.

Погоджено

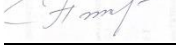
Гарант освітньо-професійної програми:

Косаковська Л. П.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри хореографії

протокол № 1 від 31 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри: Косаковська Л.П.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна)форма навчання	Галузь знань 02 Культура і мистецтво Спеціальність 024 Хореографія Освітньо-професійна програма Хореографія Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 240/8		Рік навчання 1
		Семестр 1,2-ий
		Лекції 60 год.
		Практичні (семінарські) 80 год.
		Лабораторні - год.
ІНДЗ: немає	Індивідуальні - год.	
	Самостійна робота 82 год.	
	Консультації 18 год.	
Мова навчання	Форма контролю: екзамен-2сем.	українська

II. Інформація про викладача

Косаковська Леся Петрівна

Науковий ступінь: кандидат мистецтвознавства

Вчене звання: доцент кафедри хореографії

Посада: доцент

Контактна інформація :+38 0662213364;

e-mail: Kosakovska.Lesia@vnu.edu.ua

Дні занять:

<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

Пререквізити: Матеріал, запропонований силабусом «Історія хореографічного мистецтва» вивчається у тісному зв'язку з освітніми компонентами: «Україна в європейському та культурному контекстах», «Основи менеджменту в хореографії», «Методика хореографічної роботи», «Основи наукових досліджень».

Постреквізити. ОК «Історія хореографічного мистецтва» має тісні міжпредметні зв'язки з фаховими освітніми компонентами «Теорія та методика викладання класичного танцю», «Композиція танцю», «Теорія та методика викладання сучасного танцю», «Хореографічна культура народів світу», «Теорія та методика викладання сучасного бального танцю», «Теорія та методика вивчення народно-сценічного танцю», оскільки є ваговою складовою професіоналізму майбутніх балетмейстерів та керівників хореографічних колективів.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Освітній компонент «Історія хореографічного мистецтва» передбачає вивчення основних етапів зародження, становлення, розвитку хореографії в світі, тенденції розвитку видів і жанрів танцю. Саме тому рівень знань та вмій студентів, здобутих в процесі вивчення «Історії хореографічного мистецтва» як навчальної дисципліни є ваговою складовою професіоналізму майбутніх балетмейстерів та керівників хореографічних колективів. Його опанування відповідає міжнародній класифікації спеціалістів хореографічного мистецтва, які навчаються за Болонською системою освіти.

- Викладання ОК «Історії хореографічного мистецтва» базується на цілому ряді методів навчання:
- вербальний (лекції, пояснення, словесний коментар);
- практичний (семінарські заняття);
- психолого-педагогічний (педагогічне спостереження, індивідуальний, диференційований підхід до ЗВО, контрастне чергування психофізичних навантажень, педагогічна оцінка виконання танцювальних вправ);
- інтегрований;
- робота з відеоматеріалами.

4. Результати навчання (Компетентності).

В процесі вивчення дисципліни здобувач вищої освіти формує і демонструє :

Загальні компетентності:

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5. Навички здійснення безпечної діяльності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК1. Усвідомлення ролі культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.

СК2. Здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури.

СК4. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).

СК5. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти.

СК7. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.

СК10. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа- мистецтва і т. ін.) в процесі створення мистецького проекту, його реалізації та презентації.

Програмні результати навчання:

ПРН6. Розуміти роль культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.

ПРН7. Знати і розуміти історію мистецтв на рівні, необхідному для застосування виражально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проекту.

ПРН8. Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.

ПРН9. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПРН15. Мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін.

5. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Зарубіжне хореографічне мистецтво від зародження до кінця XIX ст.						
Тема 1. Хореографічна культура первісного і античного суспільства	13	4	4	4	1	2
Тема 2. Танець в Середньовіччі	13	4	4	4	1	2
Тема 3. Танець за доби Відродження і XVII ст.	11	2	4	4	1	2
Тема 4. Хореографічна культура епохи Класицизму.	13	4	4	4	1	2
Тема 5. Хореографічна культура епохи Просвітництва.	13	4	4	4	1	2
Тема 6. Хореографічна культура епохи Романтизму.	11	2	4	4	1	2
Тема 7. Західноєвропейська хореографічна освіта XVIII - XIX ст.	11	2	4	4	1	2
Тема 8. Зарубіжне хореографічне мистецтво першої половини XIX ст.	11	2	4	4	1	2
Тема 9. Західноєвропейський балетний театр II пол. XIX ст.	13	4	4	4	1	2
Разом за модулем 1	109	28	36	36	9	18
Тема 10. Хореографічна культура початку XX ст.	13	4	4	4	1	2
Тема 11. Розвиток зарубіжної хореографії в 20 – 50 рр. XX ст.	13	4	4	4	1	2
Тема 12. Хореографічна культура радянської доби.	11	2	4	4	1	4
Тема 13. Зарубіжне хореографічне мистецтво II пол. XX ст.	13	4	4	4	1	2
Разом за модулем 2	50	14	16	16	4	10
Тема 14. Українська хореографія: сторінки історії.	13	2	4	6	1	2
Тема 15. Творчі пошуки в українському балетному театрі (20-30 рр. XX ст.)	17	4	6	6	1	2
Тема 16. Особливості розвитку	17	4	6	6	1	2

української хореографічної культури II половини XX ст.						
Тема 17. Хореографічна культура України 90-х рр. XX ст.	17	4	6	6	1	2
Тема 18. Українська хореографічна культура на сучасному етапі.	17	4	6	6	1	4
Разом за модулем 3	81	18	28	30	5	12
Всього годин:	240	60	80	82	18	40

Методи контролю: ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота здобувача освіти. Р – реферат, аналітичне есе.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти.

Відвідування занять у відповідності до розкладу є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. У випадку пропуску занять студентом з поважних причин, викладач призначає заняття за допомогою дистанційної платформи. Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активований акаунт університетської пошти на Офіс365. Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365 та відвідування сторінки кафедри, перегляд новин на Телеграм-каналі. Усі письмові запитання до викладача стосовно навчальної дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або особисту електронну пошту викладача. У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з адміністрацією, методистом та викладачем з приводу проведення занять та консультацій.

Політика щодо безпеки життєдіяльності та охорони праці.

З учасниками освітнього процесу проводиться просвітницька робота з питань охорони праці, пожежної, техногенної і радіаційної безпеки, санітарної гігієни, цивільного захисту та дій у надзвичайних ситуаціях. Здобувачі інформуються про місця розташування захисних споруд цивільного захисту, призначений для їх укриття на випадок виникнення надзвичайних ситуацій, порядок поведінки в них, а також шляхи захисту себе та свого оточення при різноманітних надзвичайних ситуаціях природного, техногенного, соціально-політичного та воєнного характеру. Викладання дисципліни відбувається з дотриманням

правил санітарно-епідеміологічного благополуччя, охорони здоров'я, електробезпеки та пожежної безпеки.

Політика щодо академічної доброчесності.

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Здобувачі інформуються про засоби контролю за дотриманням правил академічної доброчесності, які застосовуватимуться під час оцінювання, і щодо наслідків їх порушення. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація, обман), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. Списування під час виконання тестових завдань, під час контрольних робіт, складання заліку заборонені (в тому числі, із використанням мобільних пристроїв). Для письмової доповіді допускається не більше 20% текстових запозичень. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час online тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Завдання, виконані з порушення призначених викладачем термінів, оцінюється на нижчу оцінку. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

Політика неформального навчання.

Участь у роботі наукової конференції – 10 балів (за отримане призове місце – 15 балів). Участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді -20 балів (за отримане призове місце – 30 балів). Наукова публікація: тези – 10 балів, стаття – 20 балів.

V. Підсумковий контроль

Підсумкова семестрова оцінка з освітнього компонента виставляється без складання іспиту за результатами поточного і модульного контролю, якщо здобувач освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом і набрав при цьому не менше як 75 балів. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач освіти за поточну навчальну діяльність із дисципліни, становить 40 балів, за модульні контрольні роботи становить 60. У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки або, якщо здобувач бажає підвищити рейтинг, він складає іспит у формі усного опитування. У цьому випадку на іспит виноситься 60 балів, а бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт анулюються.

Питання до екзамену

V. Підсумковий контроль

Перелік питань до екзамену

1. Хореографія як вид мистецтва, її специфічні особливості та виразні засоби.
2. Особливості естетичної програми Гаспаро Анджоліні.
3. Основні тенденції розвитку танцю Давньої Греції.
4. Поява російської школи класичного танцю.
5. Виконавська майстерність С.Коливанової.
6. Виконавська, балетмейстерська діяльність В. Писарева.
7. Творча програма Франса Хільфердінга.
8. Поява бального і сценічного танцю.
9. Ансамблі народного танцю як жанр хореографії.
10. Танець, його значення і характер у стародавньому світі.
11. Марі Салле і Марі Камарго – прогресивні французькі балерини XVIII століття
12. Початок хореографічної освіти в Україні.
13. Перші українські балети.
14. Вплив Великої французької буржуазної революції 1789 року на розвиток балетного мистецтва Франції.
15. Виконавська, балетмейстерська та педагогічна діяльність П.Вірського.
16. Творча біографія Е.Жак-Далькроза.
17. Вплив Королівської Академії танцю на розвиток світового балету.
18. Романтичні сюжети в західноєвропейських балетах.
19. Прояв експресіонізму в хореографії. Творчість М.Вігман.
20. Значення балетів Х.Лимона у розвитку хореографічного мистецтва.
21. Становлення і розвиток танцю – модерн.
22. Ідейно-художня цілісність постановок М.Трегубова.
23. Новаторство Жюля Перро.
24. Жан Доберваль – засновник комедійного балету як нового хореографічного жанру.
25. Виконавська і балетмейстерська діяльність В. Ніжинського.
26. Балетмейстерська, педагогічна і наукова діяльність А.Я.Ваганової.
27. Джон Уівер – основоположник англійського сюжетного балету.
28. Айседора Дункан та її танцювальна школа.
29. Виникнення симфонічного балету.
30. Діяльність стаціонарного оперного театру у Києві.
31. Філіппо і Марія Тальоні – основоположники романтичного танцю.
32. Еволюція жанру хореодрами і утвердження принципів танцювального симфонізму в балетах А.Шекери.
33. Неокласичні балетні постановки Джорджа Баланчіна

34. Август Бурнонвіль –датський балетмейстер-романтик.
35. Особливості балетів Сен-Леона.
36. Діяльність антрепризи М.Піона.
37. Розвиток танцю в Давньому Єгипті.
38. Розвиток професійного народно-сценічного хореографічного мистецтва
39. Перші балети епохи Середньовіччя.
40. Творча діяльність балетмейстера В.Литвиненка.
41. Виконавська, педагогічна, балетмейстерська діяльність Г.Березової.
42. Жан Жорж Новер – реформатор балетного мистецтва.
43. Т.Шоун: творча діяльність.
44. Розвиток українського сценічного танцю в діяльності Х.Ніжинського та М.Соболя.
45. Постановки Р.Лабана - основоположника німецького «виразного танцю».
46. Творчість представниці танцю модерн Л. Фуллер.
47. Сальватор Вігано – основоположник реалістичного стилю в балеті.
48. Перший національний героїчний балет «Пан Каньовський».

Перелік питань до заліку

1. Новації зарубіжного хореографічного мистецтва ХХ - початку ХХІ ст.
2. Діяльність теоретика сценічного руху Ф.Дельсарта.
3. Нова система навчання музики Е.Жак-Далькроза.
4. Творчість представниці танцю модерн Л.Фуллер.
5. Вільний танець А.Дункан як самостійне стилістичне явище.
6. Феномен популярності вільного танцю.
7. Характеристика творчості Р.Сен-Дені.
8. Творчість американських балетмейстерів: Т.Шоун.
9. Особливості балетних постановок балетмейстера Х.Лимона.
10. Прояв експресіонізму в хореографії. Творчість М.Вігман.
11. Неокласичні балетні постановки Джорджа Баланчіна.
12. Творчість М.Грехем.
13. Характеристика творчості К. Йосса.
14. Постановки Р.Лабана - основоположника німецького „виразного танцю”.
15. М.Бежар - один з найвизначніших балетмейстерів ХХ ст. Особливості його балетних постановок.
16. Парадокси створення нового танцю Німеччини.
17. Формування нового напрямку в хореографії - безсюжетного балету.

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є іспит

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Аксьонова І. Танцювальна лексика Поліського краю: навч.-метод. посібник. Рівне: О.Зень [вид.], 2012. 254 с.
2. Безпаленко Ю. Виникнення та розвиток феномену класичної балетної школи в її історичному екскурсі (на прикладі Франції та Італії) / Ю. Безпаленко // *Вісник ЛНУ ім. Т. Шевченка*: зб. наук. Праць. – Старобільськ : ЛНУ ім. Т. Шевченка, 2017. – С. 32–41. – (Серія педагогічні науки, вип. № 2 (307), частина І).
3. Верховинець В. М. Теорія українського народного танцю. Київ : Муз. Україна, 1990. 150 с.

4. Виткалов С. В. Культурно-мистецька Україна в регіональних вимірах: митці, художні колективи та організатори духовного життя: монографія. Рівне: М. Дятлик, 2014. 362 с.
5. Захарчук Н., Косаковська Л. Світська естетика історико-побутового й класичного танців від Ренесансу до Романтизму / *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Філософські науки.* № 12 (396). 2019. С.53-59
6. Ліманська О. Трансформація побутово-ігрового комплексу слобожанської традиції у сучасному хореографічному мистецтві. *Культура і сучасність.* Київ: Міленіум, 2011. №2. С.190-195.
7. Марусик Н. Гуцульська хореографія як складова національних мистецько-культурних процесів кінця ХІХ-ХХІ століть: дис... канд. мистецтвознавства: 26.00.01. Івано-Франківськ, 2019. 200 с.
8. Мостова І. Художньо-мистецькі аспекти ідентифікації народних танців Слобожинщини в контексті соціокультурного розвитку регіону: дис... канд. мистецтвознавства: 26.00.04. Харків, 2019. 212 с.
9. Назарчук М. Художнє ткацтво Волинського Полісся ХІХ-першої третини ХХ століть (Витоки. Типологія. Художні особливості): автореф. дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.06. Львів, 2014. 21 с.
10. Полятикін М. Танці Волині і Полісся. Луцьк: «Надстир'я», 2005. 164 с.
11. Станішевський Ю.О. Балетний театр України: 225 років історії . Київ : Муз. Україна, 2003. 440 с.
12. Шиманський П. Музична культура Волині І половини ХХ століття: монографія. Луцьк: «Вежа», 2005. 172 с.
13. Колногузенко Б. М. Види мистецтва та хореографії : метод. посіб. для підготовки бакалаврів і спеціалістів за фахом «Хореографія» / Б. М. Колногузенко. Харків : ХДАК, 2009. – 140 с.
14. Колногузенко Б.М. Хореографічне мистецтво: 3б. статей. Методичні матеріали для підготовки бакалаврів і спеціалістів за фахом «Хореографія». Харків.: ХДАК.2008. 224 с.
15. Косаковська Л.П. Василь Авраменко – менеджер українського хореографічного мистецтва / *Актуальні проблеми розвитку культури , мистецтва та освіти: збірник матеріалів наукові читання 12 листопада 2021.* Луцьк ВНУ імені Лесі Українки, 2021. С. 26-27.
16. Косаковська Л. П. Хореографія. Енциклопедія історії України: Т. Україна – українці. Кн. 1. / редкол.: В.А. Смолій (голова), Г.В Боряк, Я.В.Верменич та ін.;

ред. рада: В.М. Литвин (голова) та ін.; НАН України, Ін-т іст. України. Київ :
Наук. думка, 2018. С. 400-407.

17. Косаковська Л. Особливості пісенно-танцювального фольклору Волинського Полісся / *Народна творчість українців у просторі та часі: матеріали Міжнародної наукової конференції*. Луцьк, 2018. С. 294-303.
18. Кравчук О.Г. Хореографічні школи Європи як творчі лабораторії синтезу мистецтв // *Міжнародний Слов'янський університет. Вибр. матеріали*. К., 2007. 58 с.
19. Кривохижа А. М. Гармонія танцю: навч.-метод. посіб. Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2005.
20. Чепалов О. І. Хореографічні засади дослідження танцю (за методикою лабанівського центру). *Культура України: Зб. наук.пр. Харк. держ. акад. культури*. Харків, 2004. Вип. 15: Мистецтвознавство. С. 161–170.
21. Чепалов О.І. Хореографічний театр Західної Європи ХХ ст.: монографія. Харк. держ. акад. культури. Харків : ХДАК, 2007. 344 с., ил.
22. Шариков Д. І. Теорія, історія та практика сучасної хореографії. Генезис і класифікація сучасної хореографії – напрями, стилі, види: монографія. Київ, 2010. 347 с.

<http://www.geocities.com/kievopera/>

<http://www.new-ballet.ru/>

<http://bejart.ch/>

<http://covent-garden.com.ua>

<http://vaganova.ru/>

<http://www.bolshoi.ru/>

<http://www.bydsf.com>

<http://www.dance.in.ua>

<http://www.dance.sebastopol.ua>

<http://www.danceinfo.com.ua>

<http://www.dancelife.ru>

<http://www.danceplaza.com>

<http://www.dancesport.ru>

<http://www.dancesportinfo.net>

<http://www.dancestory.narod.ru>

<http://www.danceworld.com.ua>

<http://www.idsf.net>

<http://www.indiandancesport.org>

<http://www.interdanceunion.com>

<http://www.ovacia.org.ua>

<http://www.quickstep.narod.ru/books>

<http://www.rubstein.dancesport.ru>

<http://www.russianballet.ru/>
<http://www.russianmaster.ru>
<http://www.sgostu.com.ua>
<http://www.siluet-dance.com.ua>
<http://www.spaeker.de>
<http://www.taniec.pl>
<http://www.tanzturniere.com>
<http://www.theatre.ru/>
<http://www.tuttidance.vostok.net>
<http://www.udb.com.ua>
<http://www.udsa.com.ua>
[http://www.vasiliev.com./](http://www.vasiliev.com/)